

PWN bespreekt met burgemeesters reactie op calamiteiten

In tijden van crises is het goed te weten wie je partners zijn en in welke mate je op elkaar kunt bouwen. De beste crisisbeheersing is immers crisispreparatie. Met die wetenschap in het achterhoofd hield PWN, als één van de grootste waterleidingbedrijven in Nederland, eind november een tweede symposium met als thema 'Drinkwatercrisis: de bestuurder en de dilemma's'. Want organisatorisch gezien lijken de 65 burgemeesters in het verzorgingsgebied van de PWN alles onder controle te hebben, maar hoe zit dat in de praktijk?

Dagvoorzitter Commissaris van de Koningin mr. H. Borghouts hield de aanwezige burgemeesters voor dat elke betrokken gemeente bij calamiteiten in de drinkwatervoorziening in feite verplicht partner is van PWN. Met zijn opmerking: "De continue levering van water is zo'n vanzelfsprekendheid, dat de regeling van nooddinkwatervoorzieningen vaak niet optimaal geregeld is", legde hij meteen de vinger op de zere plek.

Deze tweede bijeenkomst sloot nauw aan op het in juni dit jaar op ambtelijk niveau gehouden symposium 'Partners in crisisbeheersing'. De centrale vraag aan de aanwezige gemeentevoorlichters en ambtenaren van openbare orde en veiligheid was toen: zijn gemeenten wel zo goed voorbereid op calamiteiten in de (drink)watervoorziening als ze denken? Een eenduidige conclusie van die eerste bijeenkomst was, dat crisisbeheersing valt of staat met een geactualiseerd rampenplan, kennis van de hiërarchische plaats die men inneemt binnen het crisisteam en goede samenwerking tussen de betrokkenen (zie H₂O nr. 14/15, pag. 13). In het symposium van 24 november werden in discussies met de aanwezige (loco)burgemeesters de verschillende dilemma's van de bestuurlijke kolom bespreekbaar gemaakt.

Noodvoorziening voor 25.000 burgers

De gemiddelde Nederlander verbruikt per dag 135 liter water, waarvan slechts drie liter als drinkwater. Als door een lokale besmetting of leidingbreuk de waterleverantie in een wijk of stadsdeel uitvalt, heeft PWN een nooddinkwatervoorziening om

25.000 inwoners aan drinkwater te helpen. Dat water wordt met tankwagens naar de betreffende locatie gebracht. Bij ernstiger calamiteiten in de watervoorziening staan bestuurders voor grootschalige en complexe uitdagingen. "Wij leven in een kwetsbare samenleving en realiseren ons sinds 11 september dat wij ons niet tegen alle dreigingen kunnen wapenen", aldus algemeen directeur Erik Vreedenburgh. "Wat wél kan, is ons als bestuurlijke kolom dusdanig voor te bereiden op eventuele bovenregionale calamiteiten, dat we in staat zijn snel en doeltreffend te handelen."

Leidingnet van 9.500 kilometer

PWN kent een waterdistributienet van zo'n 9.500 kilometer. Eventuele - al dan niet opzettelijke - besmettingen kunnen zich met grote snelheid over het waterleidingnet verspreiden. De ontwrichtende gevolgen laten zich raden, want laboratoriumonderzoek naar de aard van de besmetting kan weken duren.

Commissaris van de Koningin Harry Borghouts zette de toon van de discussie, door erop te wijzen dat op bestuurlijk niveau de gevolgen van een ernstige calamiteit in de drinkwatervoorziening niet voldoende worden onderkend. "Gewoon 'even de wateraanvoer afsluiten' is een veel complexere optie dan menig burgervader bevroedt", merkte hij op. "Niet alleen dreigt door het drukverlies ernstige beschadiging van het waterleidingnet of vervuiling van het drinkwater, maar ook de bluswatervoorziening van de brandweer wordt daarmee afgesloten." PWN heeft overigens een goed samenwerkingsverband met het Amsterdamse waterleidingbedrijf. In tijden van nood mogen zij gebruik maken van elkaars waterdistributienet.

Bluswater

Op de vraag van burgemeester Bijl van Wijdemeeren hoe dat dan met bluswater zit als de waterleiding wordt afgesloten, antwoordde directeur Martien den Blanken van PWN dat de primaire taak het leveren van betrouwbaar drinkwater is. "Bluswater wordt wel sinds jaar en dag geleverd, maar de PWN is daartoe niet verplicht", merkte hij op. "Omdat de diameter van waterleidingen steeds kleiner wordt, kan op veel plaatsen - zoals in nieuwe woonwijken - de door de brandweer benodigde 30 kubieke meter per uur al niet meer worden geleverd. Daarom beschikken veel gemeenten inmiddels al over 'droge' blusleidingen." Den Blanken sprak samen met Borghouts de verwachting uit, dat dit symposium aanleiding is voor nauwer overleg met de regionale brandweer over de adequate levering van bluswater.

Rampenbestrijdingsplan

Burgemeester Kombrink van Zaandam wees de aanwezigen op het belang van het nieuwe rampenbestrijdingsplan dat vóór juli 2005 klaar moet zijn. Bij calamiteiten dient rekening te worden gehouden met een enorme vraag naar water in supermarkten, een zware druk op ziekenhuizen als veel mensen ziek raken door besmet water en een hoge verkeersdruk doordat mensen weg willen uit het rampgebied, zei hij. "Wij bereiden ons voor op de ramp van gisteren", meende burgemeester Groen van Uithoorn. Zij wees de bestuurders erop dat in menig gemeentearchief uitgebreide (en vergeten?) rampenplannen liggen, die ooit zijn ontwikkeld voor de millenniumovergang, en benadrukte het belang van nauwe samenwerking met het drinkwaterbedrijf.

Volgens Commissaris van de Koningin Harry Borghouts staan bestuurders aan het begin van denken over crisisaanpak en realiseren zij zich nu, dat al vrij snel over regionale grenzen gekeken moet worden. "Het zal menigeen tot nadenken stemmen, dat slechts twee of drie burgemeesters positief konden reageren op mijn vraag wie van de aanwezigen het door PWN geleverde Plan Nooddinkwatervoorziening had gelezen. De uitnodiging van veiligheidsregio Noord-Holland-Noord aan het adres van PWN om deel te nemen aan hun eerstvolgende overleg, bewijst dat men het belang van crisispartnerschap onderkent. Ik hoop dat de andere vier regio's spoedig zullen volgen."

Borghouts deed zelf ook de toezegging om op provinciaal niveau een aantal zaken uit te zoeken. Zo wil hij samen met PWN model-bestuursarrangementen voor de vijf veiligheidsregio's in Noord-Holland opstellen. Ook de effecten van de nooddinkwatervoorziening gaat hij nog eens goed onder de loep nemen. ☛

Jenny Westra

Digitale foto's

Als u foto's digitaal wilt doorsturen naar de redactie, neem dan eerst contact op. De resolutie van de foto's moet namelijk minimaal 300 dpi bedragen op de ware grootte in het tijdschrift. Foto's doorsturen met een lagere resolutie heeft geen zin. De beeldschermresolutie van foto's bedraagt meestal slechts 72 dpi. Gebruik van het programma Powerpoint voor grafisch materiaal wordt afgeraden!